

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Summula clarissimi iurisco[n]sultissimiq[ue] viri
Raymundi**

Raimundus <de Pennaforti>

Colonie, 4.III. 1502

VD16 R 168

Missa habet multa prerogatiua

urn:nbn:de:hbz:466:1-31223

Summula Raymūdi

de istis oib; habet in sequētib; tractatib;.

Furtis. et spolijs. vsuris. atq; rapinis.

.i. de supsticiosis s^o iste

Sortilegis. vicijs carnis tractatus habetur

.i. post h^o hui^o libri

Hinc sequitur finis confessorum simul actus

s^o breuia .i. plōgant .i. nō ignorāter s^o longa

Quedam longauū non insciūs et breuiāū

.i. pfect^o .i. snia .i. pareat

Ut melius metro sensus tibi luceat isto.

¶ Iste liber (cuius subiectū est ius canonicū a sanctis patrib; institutum) p^oma sui diuisione diuidit in duas pres. scz in partē peniāle z partē exequutiua. Pars exequutiua ibi (In summis festis) Prima ps adhuc diuidit in tres pres. Nā in p^oma pre autor p^omittit intentū suū. In sc^oda pre ostēdit facultatē huius libri. Et in t^orcia pre ostēdit ea q^o dicenda sunt p^o or^o dinē. Sc^oda ps erit ibi (Inter doctores) Tercia ibi (Hic de baptismo) Intendit ergo dicere. hec summula pcedit de summa p^olayca Raymūdi. et scripta est cū verbis facillimis z leniter intelligibilib; z iste modus loquendi seu pcedendi in summula p^osent placet z valet istis socijs supple clericijs z studentib; q^o nolūt seu ex paupertatis opp^oressionē nō p^ont magnā studere. Sz ibi (Inter doctores) ostēdit autor q^o ex quo iste liber facilis ē et leui stilo p^op^oilatus nō detet p^oputari inter alios libros doctor^oz sacre scripture. sz detet legi paruis z rudib;. q^o inuenient in isto libello q^od vtilitat^o ecclesiasticus ordo p^orineat. z inuenient etiā lectores in isto libro quō stat^o tus clericalis deteat regere diuina siue ecclesiastica officia. Sz ibi (Hic de baptismo) ostēdit autor p^osequenter q^o in hoc libro determinabitur de baptismo. p^ougio. symonia. furtis. z sic de alijs. Sz ibi (Quedā lōgāū) intendit autor p^osequenter dicere q^o in hoc libro aliqua plōgant sciēter q^o in magna summa sub breuib; p^oinentur. z aliqua hic abbreviant. vt fiat sensus lucidior z metrum lucidius z delectabilius

¶ Sciendū circa lrām q^o missa habet multa p^orogatiua. Primo q^o celebratur solū a ieiunis. Sc^odo q^o solū in ecclia celebrat z sup altare. ita q^o sem^o p^o in locis p^osecratis celebrari deteat. nisi quando q^o fieret ex speciali gratia et dispensatōe pape p^opter reuerentiā magno^oz domino^oz z p^oncipum. h^o tū ad minus oportet q^o talis celebratio fiat sub tentorio. Tercio oportet celebrantem esse sacerdotē. Quarto oportet sacerdotē esse sacris vestib; indutum. Quinto q^o tantūmodo celebratur in die accenso lumine. etiam si mille soles lucent sup terram adhuc de necessitate ad misse officii pagē dum lumen incensum requiritur. Sexto q^o ibi solent sonare bona z diuina verba cum cantatur pater noster. z verba angelica cum cantatur gloria in excelsis. z humana verba vt in collectis z in sequentijs. Septimo ibi audiuntur tria bona z nobilissima idiomata que mūdus habet. scz hebray^o cum. vt p^oz ibi. sabaoth. z osanna. z alleluia. Grecum cum d^o kyrieleyson. Latinū audis in oib; alijs dictionib; z orationib;. Octauo q^o missa ē cōg

pleta tot mysterijs quot mare guttis. firmamentū stellis. sol arhōmīs. et celum empyreum angelis. z terra arenis. Nono q̄ sacerdos in solēioribus z maioribus ecclesijs in missa h̄z plures ministros. scz dyaconū. subdyaconum. z acolitum. Decimo. quia angeli ibidem existentes huiusmodi officio nō sufficerent nisi in presentia tante maiestatis essent vnus vel duo adiutores seruientes misse. scz scholares vel alij litterati. Et ratio est. q̄ ibi est deus z dominus omnipotens omnium rerum creator. scz celi z terre zc. Undecimo q̄ anime in purgatorio purgande ex missa remissionem et veniam p̄sequuntur. Et sacrosancta mater ecclesia superaddit duodecimum. scz q̄ quilibet catholicus z bonus christianus ad minus die dominico tenetur audire vnam integram missam. nisi aliqua singulari necessitate impeditus fuerit. puta infirmitate vel aliquo h̄mōi.

¶ Item posset aliq̄s dubitare. in qua lingua p̄ma p̄secratio corporis xpi fuit celebrata. Respondetur q̄ idioma seu lingua est triplex. scz hebraica. greca. z latina. modo dico q̄ p̄ma p̄secratio fuit celebrata in lingua hebraica. Et ratio huius est. quia christus fuit primus sacerdos. z in cena domini p̄secrauit hoc sacramentū z dedit suis discipulis. z q̄ protūc erat inter iudeos. ideo vtebatur hebraica idiomate. Secūdo d̄z q̄ illa consecratio secūdo celebrata fuit in lingua greca. vt pat̄ Actū sexto capitulo. vbi d̄z. Factus est murmur grecorum aduersus hebreos z altercabant mutuo. id est litigabant ad inuicem. Tercio d̄z q̄ tertia celebratio fuit facta in lingua latina quando sanctus Petrus fuit electus in apostolum. **¶** autem his tribus linguis solum corpus domini iesu christi conficitur. pat̄et ex titulo crucis qui erat scriptus tribus idiomatibus. scz hebraice. grece et latine. videlicet Iesus nazarenus rex iudeorum.

¶ Item notādum est. q̄ in hoc sacramento eucharistie quod in missa celebratur ex virtute verborum que a sacerdote proferuntur est verum corpus xpi. quia verba p̄secrationis faciunt mentōnem de christo z sanguine eius. sed sanguis est ibi ex quadam p̄comitātia necessarius. q̄ corp⁹ viuū et animatū nō est sine sanguine. Et nullo modo p̄cedendū est q̄ in hostia p̄secrata nō sit verus sanguis christi. q̄ al̄s animatum corpus stare sine sanguine quod est impossibile de animato rōnali. Unde d̄t sacra scriptura. Anima eius in sanguine suo. Item ibi est anima christi ex quadam concomitātia. quia impossibile est corpus xpi perfici nisi sit dispositum z organizatū. quia sine anima nullum corpus viuere potest. Item ibi ē deitas ex quadam concomitātia. quia vnitare remota corpus z deitas sunt disparata entia. **¶** aut̄ ista om̄ia ibi sunt manifeste probat beatus Joānes caplo. vi. sic dicens. Ego sum panis viuus qui de celo descendi. In q̄bus verbis om̄ia ea que dicta sunt t̄gantur. Nā p̄mum t̄gitur cum d̄z (ego sum panis viuus) z sic etiam corpus christi est ibi z anima cum sanguine. nam anima viuificat corpus mediante sanguine. Item p̄ hoc q̄ d̄z (qui de celo descendi) t̄gitur ip̄a deitas christi circumdata humanitate. **¶** Item eucharistia definitur sic. Eucharistia est sensibilis species panis z vini post p̄secratōem facta a sacerdote sub certa z debita forma verborū prolata cum intentōne debita p̄ficiendī. z institutōne diuina. significans v̄t̄ra corpus z sanguine b̄dictum sub illis sp̄ibus reali p̄nerē